

5th week: LESSON 12. Grammar: Imperfective versus Perfective verbs. Medical
Czech: Symptoms of diseases (L4)..

Mám příznaky. I have symptom.

Jsem nachlazený = I got cold

Mám rýmu. – Smrkám. Kýchám.

Mám kašel. – Kašlu.

Mám teplotu.

Mám horečku.

Bolí mě hlava, břicho, v krku; bolí mě hrudník. Bolí mě svaly. Bolí mě celé tělo.

Nemůžu polykat (swallow); nemůžu mluvit, nemůžu myslet, spát, brát léky.

Jsem unavená; jsem slabá.

Jsem malátný.

Listen and answer the questions (ano x ne)

Paní Novákovou bolí v krku

<http://mluvtecesky.net/en/courses/medical1/2/5>

1. Paní Novákovou bolí v krku už týden.
a. NE – DVA dny
2. **Nebrala žádné** léky. Did not take any ..
a. **Zkoušela jsem = I tried tablety a spreje;**
3. Paní Nováková má chřipku. Flu
a. NE. Má angínu
4. **Bude brát** antibiotika dva **krát** denně = každý den. Twice a day
a.
5. Paní Nováková potřebuje vystavit potvrzení o pracovní neschopnosti.
a. Nepotřebuje ten papír. **Vezme si** dovolenou.
6. Při **kontrole** bude mít odběry krve a moči. During check-up; krev = blood; moč =
urine; odběr = the taking
a. ANO.

Brát*, беру, bral jsem / vzít, vezmu, vzal jsem = to take

DIALOG DOKTOR – PACIENT

P1: Dobrý den, pane doktore. / paní doktorko.

D1: Dobrý den, pane Punčocháři / paní Punčochářová

D2: Jak se cítíte dnes? (*how do you feel today*)

Co vás sem přivádí?

Jaké máte potíže? (*medical problems*)

Jaké máte problémy?

Co vás bolí?

Všechno v pořádku? Everything ok

P2: [symptom time] Bolí mě hlava. Bolí mě uši. Bolí mě zuby...

Jsem unavený. Jsem letargický.

Nemůžu polykat, chodit...

D3: [detail] Jak dlouho...

Jak dlouho máte ty potíže?

Jak dlouho vás bolí hlava?

Jak dlouho jste unavený?

P3: Od pondělí. Týden. Dva roky.

D4: **Máte teplotu?** Máte kašel? Spíte dobře? Máte závratě? Jíte dobře? Je vám špatně od žaludku?

Jak se dnes cítíte? = how do you feel today?

D4: Jak je **vám**? How do you feel? What is wrong?

Je mi dobře. **Je mi špatně od žaludku.**

D5: [diagnóza] **Asi** máte chřipku. Myslím, že to je chřipka. Vypadá to na chřipku (it looks like)...

P5: Pane doktore, bojím se, že umřu.

D6: Nebojte se, **to je v pořádku.** Každý člověk umře. Já taky.

D6: [solution] Musíte jít k specialistovi.

Musíte brát antibiotika **jeden týden** po dvanácti **hodinách** = 7 days every 12 hours.

Musíte přijít na kontrolu příští týden / v pondělí / ...

KONTROLU!

Děkuju moc, pane doktore. Nashledanou.

D7: Nashle.

Doplňujte „**bolest**“ (noun) or „**bolet**“ (verb) in suitable forms.

1. **Bolí** to tady, pane doktore, na hrudi.
2. Cítíte ještě jinou **bolest**? Jiná: other
3. Cítíte nějakou **bolest**?
4. Co tu **bolest** způsobuje? *what is causing...*
5. Jak dlouho vás to **bolí**?
6. Jaká je ta **bolest**?
7. Je to velká **bolest**?
8. Mohla byste mi ukázat, kde vás to **bolí**? *Could you show me*
9. Můžete tu **bolest** popsat? *describe*
10. Včera to **bolelo** celý den, ale dnes je to lepší.
11. Bolí mě jícen – Včera mě bolel jícen.
12. Bolí mě hlava – Včera mě bolela hlava.
13. Bolí mě břicho – Včera mě bolelo břicho.
14. Bolí mě ledviny. – Včera mě bolely ledviny.

Connect the left and the right part

1. Bolí mě v krku.	A. doma.
2. Mám zalehlé	B. po dvanácti hodinách.
3. Musíte zůstat	C. pravé ucho.
4. Otevřete ústa.	D. ranní moč.
5. Budete brát antibiotika	E. odběry krve.
6. Máte angínu,	F. na šest dní.
7. Zítří přinesete	G. je nutné to přeléčit.
8. Uděláme vám	H. dva dny.

IMPERFECTIVES	PERFECTIVES
usual / iterative	exceptional / one-time
každý den obvykle (usual)	dneska výjimečně (exceptionally)
duration	begining / end

celý den od rána 10 minut hodinu dvě hodiny celou noc týden měsíc	začít: <i>Začalo to bolet teď.</i> přestat: <i>Přestalo to bolet, když jsem si vzal paralen.</i> poprvé: for the first time naposledy: for the last time
	moments in past (před) or future (za)
	před hodinou hour ago před minutou před dvěma dny před měsícem za hodinu za 5 minut in 5 minutes
unfinished bussiness	finished: hotovo!

Fill in the sentences with imperfective (always on left side) or perfective verbs based on the context.

YELLOW BOOK, 127/4 + 127/5

Včera **četla** od rána do večera. She was reading it

Jana **přečetla** celou knihu. She finished the book.

Jíst / sníst = to eat

Pavel jedl večeři a šel spát. He was eating his diner and went to bed.

Pavel snědl večeři a **potom** šel spát. He finished his diner and then he went to bed.

Opravovat / opravit – to repair, to fix, to correct

David nemohl jít na fotbal, protože celý den **opravoval** auto. He was fixing his car whole day

David opravil kolo a pak mohl jet na výlet. He fixed it and then he could go for a trip.

Psát / napsat = to write (napsat = to pass)

Sekretářka **napsala** dopis (letter) a šla na poštu. She wrote the letter.

Psala dopisy a telefonovala celé odpoledne. She was writing...

Kdo **napíše** credit test, bude mít credit.

imperfectives and perfectives in medicine

brát, беру / vzít, vezmu (to take – in normal meaning)

Pane Nováku, pamatujete si, jaké léky na srdce **berete**? *do you remember*

Bolí mě od rána hlava, musím si **vzít** nějaký **lék na bolest**. *painkillers*

Dneska je zima, **vezmu** si teplý svetr.

Je to narkoman, **bere drogy**.

odebírat, odebírám / odebrat, odeberu (to take – usually in medical meaning)

Lékaři **odebírají** anamnézu pacientovi **mnohokrát za život**. *take patient's history*

Student **dnes** musí **odebrat** anamnézu panu Novotnému.

Sestra vám ted' **odebere** krev, pane Novotný. *take blood*

Sestra vám ted' ~~**bude odebírat**~~ krev, pane Novotný. *(for hours)*

Budeme vám **odebírat** krev každý týden, pane Novotný. *(every week)*

používat / použít *to use*

Chirurgové při operacích **používají** skalpel.

Při **zítější** operaci chirurgové **použijou** novou metodu.

poslouchat / poslechnout si *to listen*

Paní Velanová, **poslechnu si** vaše srdce a plíce.

Studenti **poslouchají** instrukce profesora Dubového.

všímat si/všimnout si *to notice (with GENITIV)*

Při vyšetření je důležité _____ každého detailu.

Paní Tomanová, kdy _____ těch příznaků poprvé?

vyšetřovat/vyšetřit

to examine

Pane Havle, lehněte si na záda, _____ vám břicho.

Plíce _____ (my) pohledem, poklepem a poslechem.

Pacientka si včera ničeho zvláštního _____.

yellow book, 128/6: future

Homework:

studujte příznaky nemocí (<http://mluvtecesky.net/cs/courses/medical1/2/1> a Talking medicine, U4)